

КМҚК « Нұрдәулет» бөбекжайы

Ертегіден тәрбие

2024-2025 оқу жылы

Тақырыбы: «Ертегідентәрбие»

Бағыты: «Әжелермектебі»

Іс-шара түрі: Танымдық-тәрбиеліккездесу

Қатысушылар: Әжелер, тәрбиеші, балалар

Ұзақтығы: 25–30 минут

Мақсаты

Қазақхалықертегілеріарқылыбалаларғаұлттықтәрбие беру, адамгершілікқасиеттердіқалыптастыру, үлкендісыйлауға, кішігеқамқорболуға, мейірімділікке, адалдықжәнеізеттіліккетәрбиелеу.

Міндеттері

Білімділік: Балаларғақазақхалықертегілерініңтәрбиелікмәнінтүсіндіру, ертегікейіпкерлерініңіс-әрекеттерінбағалауғаұйрету.

Дамытушылық: Балалардыңтілбайлығын, естесактау, ойлаужәнешығармашылыққабілеттеріндамыту.

Тәрбиелік: Ұлттыққұндылықтардықұрметтеуге, әжелердіңөнегесінбағалауға, әдептіліккежәнеадамгершілікке баулу.

Көрнекіліктер

Қазақхалықертегілерініңкітаптары, ертегікейіпкерлерініңсуреттері, ұлттықнақыштағыбұйымдар, қуыршақтар, мақал-мәтелдержазылғанкарточкалар.

Күтілетіннәтиже

Балаларертегілердіңтәрбиелікмаңызынтүсінеді, жақсы мен жамандыажыратады, өзойларынеркінжеткізеді, үлкендіқұрметтеу мен кішігеқамқорболудыңмаңызынұғынады.

Іс-шараныңбарысы

I. Ұйымдастырукезеңі

Тәрбиеші:

– Армысыздар, құрметтіәжелер, балалар! Бүгінгі «Әжелермектебі» аясындаұйымдастырылыпотырған «Ертегідентәрбие» аттытәрбиеліккездесуімізгеқошкелдіңіздер!

Қазақхалқыертеден-ақ бала тәрбиесінеерекшекөңілбөлген. Әжелерімізнемере-шөберелерінеертегіайтып, жақсы мен

жаманды ажыратуды, үлкендісыйлауды, адал болуды үйреткен. Ертегі – жайғанақызықты оқиғамес, ол – өмір мектебі, тәрбие көзі.

Ендеше, бүгін ертегілер әлеміне саяхат жасап,
халқымыздың асыл мұрасынан өнеге алайық!

II. Кіріспе бөлім. «Ертегі – тәрбие бастауы»

Әжесөзі:

– Айналайын балаларым, біздің бала кезімізде әжелеріміз кешкілік жиналып, бізге ертегі айтып беретін. Ертегі тыңдап өскен бала жақсылыққа құмар, үлкенге ізетті, кішіге қамқор болып өседі. Әр ертегінің ішінде бір ғибрат, бір өнеге бар.

Ертегі бізді өтірік айтпауға, еңбекқор болуға, достарымызға көмектесуге және ата-анамызды құрметтеуге үйретеді. Сондықтан ертегіні тек тыңдап қана қоймай, оның мағынасын түсіне білуіміз керек.

Балаларға сұрақтар:

1. Ертегі дегеніміз не?
2. Сендер қандай қазақ халық ертегілерін білесіңдер?
3. Ертегілерден қандай жақсы қасиеттерді үйренуге болады?
4. Үлкендерге қалай құрмет көрсетеміз?

III. Негізгі бөлім

1. «Әжемнің ертегісі» бөлімі

Әжебалаларға «Бауырсақ»
ертегісін мәнерлеп айтып береді немесе кітаптан оқып береді.
Ертегі аяқталған соң балалар ментал қылаужүргізіледі.

Сұрақтар:

- Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті?
- Бауырсақ қандай әрекет жасады?
- Кейіпкерлер бір-біріне қалай көмектесті?
- Бұлартегіден қандай сабақ алдық?

Тәрбиешінің қорытындысы:

– Балалар, бұлартегібізді жауапкершілікке, уәдені орындауға және бастаған ісімізді соңына дейін жеткізуге үйретеді. Әрбір әрекетімізге мұқият болып, айналамыздағы адамдарға құрметпен қарауымыз керек.

2. «Ертегі кейіпкерлерінен үлгі алайық» ойыны

Тәрбиеші ертегі кейіпкерлерінің суреттерін көрсетеді. Балалар олардың қандай қасиеттері бар екенін айтады.

- **Алдар көсе** – тапқырлық пен зеректіліктің кейіпкері.
- **Ертөстік** – батылдық пен табандылықтың үлгісі.
- **Бауырсақ** – талапшылдық пен жауапкершіліктуралы ойлануға жетелейтін кейіпкер.
- **Түлкі мен тырна** – қонақжайлық, сыйластық және өзгеге құрметпен қарау туралы ой түйгізетін кейіпкерлер.

Тәрбиеші әр жауапты толықтырып, балалардың ойларына ықпал етудің мүмкіндігін береді.

3. «Жақсыма, жаман ба?» ойыны

Тәрбиеші түрлі әрекеттерді атайды, балалар оның жақсы немесе жаман екенін анықтайды.

- Үлкендермен амандасу.
- Досыңа көмектесу.
- Өтірік айтуды.
- Біреудің затын рұқсатсыз алу.
- Қоқысты жерге тастау.
- Әжеге көмектесу.

- Досыңмен ойыншықтарыңды бөлісу.
- Өз қатенді мойындау.

Қорытынды: Әр бала жақсы әрекетті таңдап, оның себебін түсіндіреді.

4. «Мақалды жалғастыр» ойыны

Әже мақалдың басынайтады, балалар жалғастырады.

- Үлкенге құрмет, ... (кішіге ізет).
- Отан – ... (оттан да ыстық).
- Жақсы сөз – ... (жарымырыс).
- Әдепті бала – ... (арлы бала).
- Еңбекетсеңерінбей, ... (тоядықарның тіленбей).
- Бірлік болмай, ... (тірлік болмас).

Әже әр мақалдың мағынасын қысқаша түсіндіреді.

5. «Ертегіні сахналайық» шығармашылық тапсырмасы

Балалар өз қалаулары бойынша «Шалқан» немесе «Бауырсақ» ертегісінен шағын көрініс көрсетеді. Балалар кейіпкерлердің рөлдерін бөлісіп, олардың сөздерінайтұға және қимылдарын көрсетуге тырысады.

Тәрбиеші:

– Балалар, ертегідегі кейіпкерлердің бірлескен әрекеттеріне назар аударыңдар. Бір-бірімізге көмектессек, ортақ мақсатқа жете аламыз. Достық пен бірлік әрқашан маңызды.

IV. Сергіту сәті

Балалар шеңберге тұрып, тәрбиешінің сөздерін қимылмен орындайды.

Біз әдепті баламыз,
Үлкендерді сыйлаймыз.
Досымызға көмектесіп,
Жақсылыққа ұмтыламыз.
Ертегіні тыңдаймыз,
Жақсы үлгі аламыз!

V. Қорытынды бөлім. «Ертегіден алған өнегем»

Тәрбиеші:

– Балалар, бүгінгі кездесуімізде ертегілердің қызықты оқиғалары ғана емес, үлкен тәрбие көзі екенін білдік. Ертегінің бізге үйрететін жақсы қасиеті бар. Ендеше, әрдайым шындықты айтып, үлкенді сыйлап, кішіні құрметтеп, достарымызға көмектесіп жүрейік.

Әжеге қорытынды сөз:

– Құлынымдар, ертегі тыңдап қана қоймай, оның өнегесін өмірде қолдана біліңдер. Үлкенгес әлем беріп, ата-аналарыңды құрметтеп, бір-бірлеріңе қамқор болыңдар. Әдепті, мейірімді, білімді азамат болып өсіңдер!

Балалармен рефлексия:

- Бүгін қандай ертегіні тыңдадық?
- Ертегіден қандай өнеге алдық?
- Қандай жақсы істі күнделікті өмірде жасай аламыз?

Балалар өз ойларын ортаға салады.

VI. Қорытынды

«Ертегіден тәрбие»

атты тәрбиелік кездесу балалардың халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыруға, ұлттық құндылықтарды дәріптеуге және адамгершілік қасиеттерді қалыптастыруға бағытталды.

«Әжелер мектебі»

аясында ұйымдастырылған бұл жұмыс ұрпақтар сабақтастығын нығайтып, әжелердің өнегелі әңгімелері арқылы ұлттық тәрбиені насихаттауға мүмкіндік бер еді.

Түйін: Ертегі – баланың жүрегіне жол табатын тәрбие құралы.

Ертегіден өнеге алған бала жақсылыққа ұмтылып, адамгершілік қасиеттерді бойына сіңіреді.